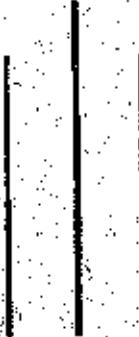

उत्तरगाया गाउँपालिका

"व्यवसायिक कृषकका लागि दुध उत्पादन तथा विक्रिमा आधारित अनुदान वितरण कार्यविधि, २०८०"

"व्यवसायिक कृषकका लागि दुध उत्पादन तथा विक्रिमा आधारित अनुदान वितरण कार्यविधि, २०८०"
मानविकी प्रैक्टिस केंद्र
२०८३

प्रस्तावना:-

उत्तरगाया गाउँपालिकाको निर्वाहमुखि प्रशुपालन प्रणालीलाई आधुनिकीकरण, विविधीकरण, व्यवसायीकरण गरि प्रतिसंर्थात्मक ढगबाट दुध बायातलाई प्रतिस्थापन गरी दुध निर्यात गरेर दुध तथा दुग्ध व्यवसायमा संलग्न कृषकहरूको आयस्तर बढ़ि गर्दै ग्रामिण अर्थतन्त्रमा सकारात्मक योगदान मुन्याउन बान्धनीय भएकोले उत्तरगाया गाउँपालिकाले स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा १०२ को उपदफा २ को अधिनमा रहि "व्यवसायिक कृषकका लागि दुध उत्पादन तथा विक्रिमा आधारित अनुदान वितरण कार्यविधि, २०८०" जनाई अनुदान वितरण प्रक्रियालाई व्यवस्थित, सरल, प्रभावकारी तथा पारदर्शी बनाउन यो कार्यविधि स्वीकृत गरी लागु शरिएको छ।

परिच्छेद १

(१) सन्दर्भित नाम र प्रारम्भ:-

(क) यो कार्यविधिको नाम "व्यवसायिक कृषकका लागि दुध उत्पादन तथा विक्रिमा आधारित अनुदान वितरण कार्यविधि, २०८०" रहेको छ।
(ख) यो कार्यविधि गाउँपालिकाबाट स्वीकृत भएको मिति देखि तुरन्त लागु हुनेछ।

(२) परिभ्रान्ति:- विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,

(क) "कार्यालय" भन्नाले उत्तरगाया गाउँपालिका गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय लहरेपैदा, रसुकालाई लागाए पर्नेछ।

परिच्छेद-२

संस्थागत व्यवस्था

(४) निर्देशक समितिको गठनः

(क) हुध उत्पादन सम्बन्धी कार्यको निर्देशन गर्न देहाय बमोजिमको एउटा निर्देशक समिति गठन हुनेछ ।

(१) गाउँपालिका अध्यक्ष : संयोजक

(२) गाउँपालिका उपाध्यक्ष : सदस्य

(३) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत : सदस्य

(४) बडा अध्यक्ष (५ बडा) : सदस्य

(५) आर्थिक विकास समितिका संयोजक : सदस्य

(६) कृषि विकास शाखाका शाखा प्रमुख : सदस्य

(७) पशु सेवा शाखा प्रमुख : संबस्य सचिव

(ख) निर्देशक समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारः

(१) यस कार्यविधिमा संशोधन गर्नुपर्ने भएमा औचित्य र कारण सहित गाउँकार्यपालिकामा पेश गर्ने ।

(२) कार्यविधिको कार्यान्वयन गर्ने शिलशिलामा कुनै छिनिधा उत्पन्न भएमा अन्तिम निर्णय गर्ने ।

(३) समन्वय र अनुगमन समितिको सिफारिसको आधारमा कार्यान्वयन आसाढी बढाउने ।

(४) अनुदान रकमको प्रभावकारीता विषयको स्थलगत अध्ययन अनुगमन गर्ने ।

(५) समन्वय तथा अनुगमन समितिको गठनः

(क) हुध विक्रिमा अनुदान सम्बन्धी कार्यको समन्वय तथा अनुगमन गर्न देहाय बमोजिमको एउटा समन्वय समिति गठन हुनेछ ।

(१) गाउँपालिका उपाध्यक्ष : संयोजक

(२) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा निजले तोकेको कर्मचारी : सदस्य

(३) बडा अध्यक्ष (५ बडा) : सदस्य

(४) सामिजिक विकास समिति संयोजक : सदस्य

(५) पशु सेवा शाखा प्रमुख : सदस्य सचिव

(ख) समन्वय तथा अनुगमन समितिको काम, कर्तव्य तथा अधिकारः

(१) यस कार्यविधि बमोजिम गर्नुपर्ने कार्यको समन्वय गर्ने ।

(२) अनुदान रकमको सहि सदूपयोग भए तभएको अध्ययन गरि सिफारिस सहित निर्देशक समितिलाई पेश गर्ने ।

(३) सचालित कार्यक्रमको त्रैमासिक अनुगमन गरि प्रतिवेदन पेश गर्ने ।

(४) समन्वय तथा अनुगमन समितिले आवश्यक परेमा थप सदस्य आमन्वण गर्न सक्नेछ ।

कार्यविधि
बमोजिम
अध्यक्ष

(६) दुध तथा दुर्घ पदार्थ संकलक व्यक्ति, समुह, सहकारी वा संस्था, निजी डेरीको काम, कर्तव्य र अधिकारः

(क) कृषकहरूले विक्रिको लागि ल्याएको दुध खरिद गरि लिने र रेकर्डको लागि दैनिक दुध खरिद विक्रि सम्बन्धी रजिस्टर तयार पारि दुरुस्त अभिलेख राख्ने र सम्बन्धित दुध विक्रि गर्ने कृषकलाई भनि दैनिक पासबुकमा भरि दिने व्यवस्था मिलाउने।

(७) दुध उत्पादक कृषकको काम, कर्तव्य र अधिकारः-

(क) दैनिक कृषक पासबुक दुध तथा दुर्घ पदार्थ संकलक व्यक्ति, समुह, सहकारी वा संस्था, निजी डेरीहरूलाई भर्ने लगाउनु पर्नेछ।

(ख) वैभासिक रूपमा कृषक पासबुक सम्बन्धित बडा अध्यक्षबाट प्रमाणित गराई बडा सिफारिसका साथ शप्तामा बुझाउनु पर्नेछ।

(द) उत्तरणया गाउँपालिका पशु सेवा शाखाको काम, कर्तव्य र अधिकार वेहाय बमोजिम रहेनेछ।

(क) सिफारिस साथ प्राप्त भएको खरिद विक्रि सम्बन्धी अभिलेखको आधारमा दुधको अनुदान बजेट शीर्षकबाट खर्च लेख्ने सम्बन्धित व्यक्ति, समुह, सहकारी वा संघसंस्था जसलाई बिनुपर्ने हो, उसलाई दुधको अनुदानको रकम प्रति लि. रु. ३।— का दरले उपलब्ध गराउन सिफारिस गर्ने।

(ख) यो कार्यविधिको प्रभावकारी रूपले कार्यान्वयने गर्नेको लागि आवश्यक नियमन, निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण गर्ने।

(ग) निरीक्षण गर्दा उद्देश्य अनुरूप भएको नपाईएसा प्रचलित नियम कानून बमोजिम कारबाही गर्न सिफारिस गर्ने।

परिच्छेद - ३

कार्यक्रम संचालन प्रक्रिया

(९) प्रस्ताव आहातः दुध तथा दुर्घ पदार्थ संकलक व्यक्ति, समुह, सहकारी वा संस्था, निजी डेरीहरू दुध विक्रि गर्ने कृषकहरूलाई कार्यक्रममा सहभागि हुन भनि अनुसूची १ बमोजिम १५ दिने सूचना प्रकाशन गर्नु पर्नेछ।

(१०) प्रस्ताव दर्ता: दफा ९ बमोजिमको समयावधी भित्र दुध तथा दुर्घ पदार्थ संकलक व्यक्ति, समुह, सहकारी वा संस्था, निजी डेरीहरू र दुध विक्रि गर्ने कृषकहरूले अनुसूची २ बमोजिम दिएको आवेदन पत्र साथ सम्बन्धित आवश्यक कागजात र बडा सिफारिस पत्र संलग्न गरि गाउँपालिका वा पशु सेवा शाखामा दर्ता गर्नुपर्ने छ। बडा सिफारिसका आधारमा सम्पूर्ण दुध विक्रि गर्ने कृषकलाई यस कार्यक्रममा सहभागी गराईनेछ।

(११) आवश्यक सामग्रीहरू अनुदान वितरणः दुध तथा दुर्घ पदार्थ संकलक व्यक्ति, समुह, सहकारी वा संस्था, निजी डेरीहरूलाई आवश्यकताको आधारमा डेरी संचालनका निमित आवश्यक सामग्रीहरू पुर्ण वा

ग्रामीण गरिब
आवश्यक वितरण

लागत साइटेरीमारप्रदानीले कानूनको अधिनमा रहि खरिद गरि अनुदान स्वरूप वितरण चार्ज सकिनेछ।

परिच्छेद - ४

अर्थीक पक्ष

- (१२) दैनिक, मासिक र वैमासिक दुध खरिद विक्रि सम्बन्धी कृषक पासबुक अभिलेख प्राप्त भएपछी पशु सेवा शाखाले आवश्यक निरीक्षण गरि रकम भुक्तानीको लागि वैमासिक रूपमा सिफारिस साथ गाउँपालिकामा पठाउनु पर्नेछ।
- (१३) अनुदान रकम सम्बन्धित दुध विक्रि गर्ने कृषकको बैंक खातामा पठाईने छ।
- (१४) कृषक पासबुक गाउँपालिका बाट प्रदान गरिनेछ।

परिच्छेद - ५

विविध

- (१५) गुनासो सम्बन्धी व्यवस्था:- यस कार्यविधिको कार्यान्वयनको क्रममा तोकिए बमोजिम अनुदान रकम प्रवाह नगरको दुध विक्रि गर्ने व्यवसायीले अनुदानको रकम पाएको नयाएको बा अनुदान रकम वितरणमा समस्या लगाएतका गुनासो सुन्ने तर्था सो को आधारमा आवश्यक काम कारबाही अगाडी बढाउने कार्य समेत निर्देशक समितिले गर्नेछ।
- (१६) संशोधन तथा हेरफेर:- उत्तरायाया गाउँपालिका गाउँकार्यपालिकाले यस कार्यविधिको आवश्यकता अनुसार संशोधन एव हेरफेर गर्न सक्ने छ।
- (१७) कार्यक्षेत्रमा असर नपर्ने:
  - (क) यस कार्यविधिमा उल्लेख भएका कुराहरु यस बमोजिम र यसमा उल्लेख नभएका विषयहरु निर्देशक समितिको निर्णय बमोजिम हुनेछ।
  - (ख) यस गाउँपालिका बाहिरबाट विक्रि तथा सकलित दुधको हकमा यस पालिकाबाट प्राप्त गर्ने रकम पाउने छैन। साथै गाउँपालिकाको कुनै एक सकलक केन्द्रबाट संकलन गरि अर्को संकलन केन्द्र सम्म पुऱ्याउदा दोहोरो नपर्ने गरि अनुदान वितरण गरिनेछ। यदि कसैले यस्तो गरेप्ना प्रबलित कानून बमोजिम कारबाही हुनेछ।
  - (ग) कृषकले दुध विक्रि गर्दा अनिवार्य रूपमा यस उत्तरायाया गाउँपालिकामा रहेका कानून बमोजिम दर्ता भएका सकलक केन्द्रहरुमा विक्रि गरेको हुनु गर्नेछ।

बमली गृह
कार्यवाहक अध्यक्ष

अनुसूची १

दुष्प्रिकि गर्ने कृपक/ समुह/निजी/डेरी/संकलक व्यक्ति/सहकारी संस्थाहरुका लागि प्रस्ताव अमुदानको ढाँचा

प्रथम पटक प्रकाशित मिति:-.....

उत्तराया गाउँपालिकाको आव..... को स्वीकृत वार्षिक बजेट कार्यक्रम अनुसार व्यक्तियिक कृपकका लागि दुष्प्रिकि तथा व्यक्तिमा अधिकृत अमुदान वितरण कार्यक्रममा सहभागी हुन इच्छुक स्थानीय तहमा वा कानून बमोजिम सरकारी निकायमा दर्ता भएका समुह/सहकारी/निजी डेरी/संकलक व्यक्ति/सहकारी संस्थाहरु सहभागी भई तैहा नियमित रूपमा दुष्प्रिकि गरिरहेका दुष्प्रिकि गरिरहेका दुष्प्रिकि गर्ने कृपकहरुलाई अमुदानमा सहभागी गराउनका निमित यो सूचना प्रकाशन भएको मितिले १५ दिन भित्र गाउँपालिका का पशु सेवा शाखामा अनुसूची २ बमोजिम अवेदन र विस्तृत प्रतावना पेश गर्नु हुन यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृते

बाली गुरु
अधिकारी

अनुसंधी २

दुध विक्री गार्जे कृषक / समुह/मिहाडी/संकालक व्यक्ति/सहकारी संस्थाले दिने आवेदन पत्रको-हाँचा
मिति.....

तिथि 2083

श्री प्रभुख प्रशासकीय अधिकारी ज्यू
उत्तरसंघ गाउँपालिका,
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय
लहरेपौवा, रसुवा।

विषय:- कार्यक्रममा सहभागी हुन् आजँ।

प्रस्तुत विषयमा मिति..... प्रकाशित सूचना अनुसार व्यवसायिक कृषकका लागि दुध उत्पादन तथा विक्रीमा आघारित अनुदान वितरण कार्यक्रममा सहभागी हुन् आहेकोले सो प्रयोजनका लागि तपशिल अनुसारको विवरण र अन्य आवश्यक कागजात समेत संलग्न सारि आवेदन ऐसा गरिका छौं।

तपशिल:-

- (१) संस्था दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि । (फर्म दर्ता वालाको हकमा)
- (२) कर चुक्तग्नीको प्रमाणपत्र प्रतिलिपि । (फर्म दर्ता वालाको हकमा)
- (३) कृषकको बिवरण:- कृषकको नामसिक्तताको प्रतिलिपि, प्रशुको फोटो ।

आवेदक

नामथर:

ठेगाना:

सही छापः

नमस्ती गर्दू
कार्यवालक अध्यक्ष

गोपनीया नामांकन
कार्यपालिका
लम्हेता गाउँपालिका
प्रभागी संख्या १०३
२०८३

अनुसूची ३

कृषक पासबुक

उत्तरगाया गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको क्रायालय
लहरेपानी, रसुवा।

डेरीको नाम:-

कृषकको नाम:-

नागरिकता नं.-

ठेगाना:-

फौन नं.-

मिति	विहानको दुध (लि)	फ्याट %	कृषकको दैनिक हस्ताक्षर	मिति	विहानको दुध (लि)	फ्याट %	कृषकको दैनिक हस्ताक्षर

कृषकको सहि :-

दुध संकलकको सहि:-

बडा अध्यक्षको सहि:-

मिति :-

मिति :-

मिति :-

लम्हेता गाउँ
कार्यपालिका अध्यक्ष

प्रस्तुति
निवेदन
संस्थान
द्वारा
प्राप्ति
मात्रा
रकम

अनुसूची ४

अनुदान रकम मात्रा गर्दा समुह/सहकारी/निजी डेरी/संकलक व्यक्ति/सहकारी संस्थाले लेख्ने निवेदनको नमूना
मिति.....

श्री प्रभुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यु,
उत्तरगाया गाउँपालिका,
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय,
लम्हेरेपौडा, रसुवा।

विषय: अनुदान रकम उपलब्ध गराई पाउँ।

महोदय,

प्रस्तुत विषयमा सादर निवेदन यो छ कि मेरो/हामो समुह/सहकारी/निजी डेरी/संकलक
व्यक्ति/सहकारी संस्थाले उत्तरगाया गाउँपालिका बडा नं. .... अन्तर्गत ..... टोलका
कृषकहस्ताङ्क दुध संकलन थारि ..... दुध चित्यान केन्द्रलाई दुध विक्रि वितरण
मादै आएको र मिति ..... गते देखि मिति ..... गते सम्ममा ..... लि. दुध बिक्रि
गरेको रेकर्ड समेत बडा अध्यक्षबाट प्रमाणित गराई यसै निवेदन साथ संलग्न गरी पेश गरेको छु। उत्तरगाया
गाउँपालिका दुध विक्रि गर्ने कृषकहस्ताङ्क प्राप्ति लि. रु. ३ का दरले अनुदान रकम दिने भन्ने नीति तथा
कार्यक्रम र बजेटमा उल्लेख भए अनुसार ..... लि. दुधको जम्मा रु. ..... (अक्षेषणि रु.
..... मात्र) रकम तपाशिल व्यक्तिको नाममा निकासा गरि दुध
विक्रि गर्ने कृषकलाई अनुदान रकम वितरण कार्यमा सहयोग गरि दिन हुन अनुरोध गर्दछु।

निवेदक:

नाम थर:

ठेगाना:

सही छाप:

प्रतिलिपि गरिए
कार्यवाहक अध्यक्ष

अनुसूची ५

अनुदान रकम माग गर्दै कृषकले लेख्ने निवेदनको भेसूना

मिति

श्री प्रभुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यु
उत्तरगया गाउँपालिका
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय,
लहरेपौवा, रसुवा।

विषय - अनुदान रकम उपलब्ध मराई पाउँ।

महोदय,

प्रस्तुत विषयमा उत्तरगया गाउँपालिकाले दुध बिक्रि गर्दै कृषकहरूलाई प्रति लि. रु.३ का दरले अनुदान रकम दिने भन्ने नीति तथा कार्यक्रम अनुसार मैले उत्तरगया गाउँपालिका बढा ने ..... अन्तर्गत टोलमा रहेको ..... मा मिति गते देखि मिति ..... गते सम्म दुध बिक्रि गर्दै आएकोमा कुल ..... लि. दुध बिक्रि गरेको र बिक्रि दुधको अनुदान रकम जम्मा रु. ..... (अक्षेहपि रु. मात्र) हुनआएकोले दुध बिक्रि रेकर्ड यसै निवेदन साथ संलग्न गरी पठाएको हुँदा त्यस कार्यालयबाट वितरण हुने अनुदान रकम उपलब्ध गराईदिनुहुन अनुरोध गर्दछु।

निवेदकः

नाम थर :

ठेगाना :

सही छाप :

सम्पर्क नं :

खाता :

निवेदक
कार्यालय अध्यक्ष